

Pan velvyslanec Pavel Fischer: Pane předsedající, vážený pane předsedo, vážení pánové předsedové, dámy a pánové, děkuji velmi za možnost tady vystoupit a děkuji Senátu za toto veřejné slyšení. Vždycky když Senát uvažuje o veřejných slyšeních a o tom, zda je pořádat, tak si klade otázku, zda téma, kterého se slyšení má týkat, je opravdu závažné, dlouhodobé a já si myslím, že v tomto případě jsme přímo u jádra věci. Zdá se mi totiž, že vzdělávání dětí v zahraničí je tématem navýsost důležitým, historickým a dokonce v dlouhodobém pohledu zásadním. Mluvíme sice o něm v kontextu rozpočtových škrťů, to znamená, že musíme jednou polovinou mozku hlídat výdajové stránky, ale na druhou stranu mluvíme o něm v kontextu otevřených hranic a zdá se mi, že předcházející řečníci velmi přesně vystihli prostředí, ve kterém vyrůstají naše děti a naši příští vysokoškoláci a profesionálové.

Mně se líbil výraz např. odlivu mozků ve vývinu, který tady padl. Myslím si, že to je věc, kterou zažívám. A to bych chtěl předeslat, než promluví ve třech bodech, které vám pak vysvětlím. Jsem totiž v konfliktu zájmů. Proto jsem chtěl předeslat, že mluvím také jako otec čtyř dětí, z toho všechny se mnou žijí v zahraničí. Mé krátkodobé vyslání, a navazuje na jednu zmínku z předcházejících, se změnilo na dlouhodobé, protože už tam jsem sedmým rokem. A za tu dobu jsem viděl, jak mozek ve vývinu se tvaruje jinak. Naše děti, přiznávám, si při hře někdy pohvizdují spíše Marseillaisu než Kde domov můj, a teprve zásluhou české školy se některé věci opravdu naučily. Dvě z našich dětí chodí do české školy, to znamená, jenom abyste věděli, že jsem to zažil i zevnitř.

Na počátku od roku 2003, kdy česká škola začíná, jsme doma zajišťovali výuku dětí sami jako rodiče. Ušetřím vás detailů, ale výkon to byl mimořádný, a to nejen pedagogický, ale i profesionální. Potom přišla česká škola. My jsme je přihlásili jako posluchače nebo frekventanty české školy a já jsem ji bral jako volnočasovou aktivitu. Tady naprosto souzním s tím, co říkal pan vrchní ředitel. Česká škola v počátcích někdy okolo roku 2005 perfektně rezonovala s tím, co jsem si představoval jako volný čas našich dětí. Dnes si myslím, že už to je jinak. Projekt prokázal svoji životaschopnost, kvalitu, vysokou úroveň vzdělávání, a dokonce i vychází ze svědectví rodičů, kteří se vrátili po pobytu ve Francii do ČR a zjistili, že úroveň školy, kam poslali svoji děti – mimopražské školy, předesílám – zdaleka nedosahovala úrovně, kterou jim poskytovala Česká škola bez hranic. Zdá se mi totiž, že Česká škola bez hranic poskytuje mimořádně kvalitní základy dětem, které hledají ukotvení ve světě, ve kterém se dřív učí Marseillaisu než Kde domov můj. Výkon vyučujících je velmi profesionální a já to mohu snad posoudit i tím, že jsem vzděláním kantor. To znamená, že to jsou lidé, kteří pracují zadarmo, jsou to lidé, kteří pracují ve svém volném čase, ale hlásím, že to jsou lidé, kteří pracují na velmi vysoké úrovni, kteří dokážou vzít v úvahu právě prostředí,

ve kterém děti, v našem případě ve Francii, jsou vzdělávány. Především, že děti ve Francii každý den tráví, s výjimkou středy, kdy jsou tam kratší dobu, nebo soboty, kdy jsou tam kratší dobu podle toho, do jakého typu školy chodí, tak tráví od rána do půl páté odpoledne čas. To znamená, že výuka je nesmírně intenzivní a na češtinu, pokud se jedná o bilingvní rodinu nebo i monolingvní rodinu, zbývá nesmírně málo času, protože musí dělat domácí úkoly, mají volnočasové aktivity a Česká škola bez hranic je opravdová práce pro ně.

Dnes tedy po letech existence české školy si myslím, že už nejde o volnočasovou aktivitu a vidím to i podle toho, jak roste zájem rodičů o tuto formu výuku a jak se zvedá zájem z regionů. Máme tady dokonce, a velmi vítám naši účastníci z Marseille, ale zájem už registrujeme i v Lille a jinde na severu Francie. Čili to byl můj první bod. Historicky vzato od roku 2003, a já mám tedy to štěstí, že jsem u toho byl od počátku až do dneška, se česká škola etablovala jako instituce.

Můj druhý bod bude následující – co jsme jako zastupitelský úřad pro to udělali, a za třetí potom krátké shrnutí, resp. závěr. Jako úřad jsme udělali to, že jsme se ze začátku divili, protože aktivit krajanských tam je celá řada, některé jsou velmi starodávné – Sokol je zakládán v roce 1892, to znamená, tam si saháte skoro na kořeny toho, čemu říkáme československá nebo česká státnost, ale zdá se mi, že okolo české školy se vytvořilo velmi rychle krystalizační jádro krajanského života. To, co říkal pan generální ředitel, rodiče žáků české školy se chovají jako rodiče žáků každé školy kamenné, které známe. Chodím na rodičovské schůzky ve Francii a vím, o čem mluvím.

My jsme poskytli prostory. Upozorňuji, že některé prostory z bezpečnostních důvodů už nestačí, to znamená, že v rámci projektu rekonstrukce konzulátu, z rozpočtových důvodů odloženého, jsme už připravili i zvláštní vstup pro děti, zvláštní třídu pro děti a zázemí pro učitele, protože dnes se učí vlastně v takových polních podmínkách, které jsme se snažili zařídit maximálně vstřícně pro děti a bezpečně pro děti, ale jsou to často prostory zařízené ad hoc a nemíváme úplně jednoduché rozpočtové podmínky pro to, abychom v tom pomáhali tak, jak bychom viděli, že je opravdu potřeba.

To znamená, ano, možná že z krátkodobého pohledu si myslím, že je správný přístup volnočasový. Z dlouhodobého však si dovoluji vyjádřit nesouhlas se zástupci Ministerstva školství. Myslím si, že jde opravdu o to, abychom institucionalizovali Českou školu bez hranic a v případě Francie teď vůči francouzským institucím. Myslím si, že to, jak si sami budeme vážit výuky češtiny v zahraničí, také vůči našim partnerům v zahraničí bude velmi silným argumentem pro jednání o dalších věcech. Čili tam si myslím, že jako výraz politického zájmu, a teď schválně pomímám systém, protože pan vrchní ředitel Šimůnek velmi

přesně vystihl, v čem je nebezpečí, kdybychom otevírali některé věci bez rozmyslu jenom pro případ nějaké ojedinělé iniciativy. Myslím si, že je potřeba, abychom opatrně ale přemýšleli dlouhodobě a vlastně o institucionalizaci přemýšleli i vůči našim partnerům, kteří vnímají to, jak pracujeme s krajanskou komunitou v zahraničí, a budou nás také jiným způsobem pojednávat.

Tedy můj závěrečný bod je následující. Neznám přesně formulaci, ale mohu-li to přeformulovat: Je-li posláním školy připravovat občana do života a do života tedy ve světě nesmírně komplexního, ve kterém žijeme dnes, tak se mi zdá – teď mluvím jako někdo, kdo ve Francii hájí zájmy ČR – že česká škola splnila i tuto úlohu beze zbytku, protože byla jako první a je, myslím si, i jediná ze sdružení krajanů, která vyzvala občany, aby šli k legislativním volbám. Zdá se mi tudíž, že česká škola, to není jenom volný čas! To jsou i hodnoty České republiky a doprovázení rodičů k tomu, aby šli volit. Myslím si, že není lepšího příkladu.

Čili z mého pohledu návrh, který tady zazněl, že by bylo dobře možná zvážit certifikaci třeba po zemích, tak hlásím, že česká škola v Paříži vstupní zkoušky ze společenské prospěšnosti už složila. Děkuji moc.